

Datum

2025-06-04

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2025-459

Yttrande**Till**

Utbildningsdepartementet

Remiss Utbildningsdepartementet - Avveckling av studiestartsstödet

U2025/00711

Sammanfattning

Malmö stad ser positivt på att bristerna i hanteringen av studiestartsstödet uppmärksammas i promemorian. Sammantaget anser Malmö stad dock att studiestartsstödet bör finnas kvar som alternativ till övriga studiefinansieringsformer. Studiestartsstödet är ett viktigt verktyg för att motivera kortutbildade arbetssökande att studera på grundskole- och gymnasienivå, och det skapar därmed också bättre förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden.

Yttrande

4. Studiestartsstödet ska avvecklas

Malmö stad bedömer att det är viktigt att det statliga studiestödssystemet möjliggör reella och attraktiva förutsättningar för enskilda till finansiering av reguljära studier för att därigenom lägga grund till förutsättning för förankring på arbetsmarknaden. Mot den bakgrunden avstyrker Malmö stad förslaget om att studiestartsstödet ska avvecklas.

Det är positivt att det uppmärksammas att studiestartsstödet i stor utsträckning har lämnats till fel målgrupp. Malmö stad anser dock att det är beklagligt att den primära målgruppen för studiestartsstödet ska drabbas på grund av att personer som inte tillhör målgruppen felaktigt har anvisats. En låg benägenhet hos kortutbildade att använda studiemedel kan bidra till att dessa personer väljer bort studierna, vilket kan påverka deras etablering på arbetsmarknaden.

Malmö stad anser att det behöver finnas olika möjligheter till finansiering av studier på grundläggande och gymnasial nivå, och studiestartsstödet är ett lågtröskelalternativ för att motivera kortutbildade att börja studera. Studiefinansieringen är ett viktigt incitament för att kortutbildade ska motiveras att studera utan att riskera hamna i svårigheter med studieskulder. Tas studiestartsstödet bort och individen hänvisas till studiemedel och studielån i ett tidigare skede än idag, är risken att studierna avbryts för

tidigt, och utbildning på gymnasial nivå är i princip en förutsättning för att kunna komma in på arbetsmarknaden.

Riksrevisionens rapport (RiR 2024:3) lyfter precis som promemorian nämner de felaktiga utbetalningarna. Rapporten visar också på bristande hantering av regering, myndigheter och kommuner, och inte på problem med studiestartsstödet i sig. Malmö stad anser att effekterna av studiestartsstödet bör utvärderas, detta för att få underlag för att bedöma vilka andra förändringar i studiestödssystemet det finns behov av, om studiestartsstödet avvecklas.

Malmö stad anser att ett alternativ till att avveckla stödet är att förbättra informationen, styrningen och uppföljningen, och därmed se till att stödet når rätt målgrupp. Det är flera offentliga aktörer involverade när en person ska studera med studiestartsstöd, och det är en komplicerad process. Malmö stad anser att om studiestartsstödet avvecklas är det av vikt att det utvecklas ett alternativt ekonomiskt studiestöd för den specifika målgruppen, och som är nationellt likvärdigt. Malmö stad anser också att regeringen bör prioritera att resterande former av studiestöd i större utsträckning når målgruppen för nuvarande studiestartsstöd. Målgruppen med kort utbildningsbakgrund behöver särskilt följas upp och det är också avgörande att kommunikationsinsatserna kring de nya bestämmelserna är tydliga och når avsedd målgrupp.

6. Konsekvenser

I promemorian nämns att ett borttagande av studiestartsstödet inte bör medföra några större konsekvenser för enskilda. Malmö stad instämmer i att studiemedelsystemet är generöst, men förslaget att avveckla studiestartsstödet kan innebära att målgruppens skuldsättning ökar. Det finns också en risk att de som av olika skäl inte har rätt till studiemedel väljer att inte studera.

Även om studiestartsstödet är utformat på ett könsneutralt sätt har det använts mest av kvinnor, 73 procent av de studerande med stödet var under 2024 kvinnor. Malmö stad vill betona, att om stödet avvecklas behövs en närmre analys av vilka åtgärder som behövs för att fortsätta motivera kortutbildade arbetssökande kvinnor att studera på grundläggande och gymnasial nivå.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Nicklas Löfström

Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån får eget yrkande. Anton Sauer (C) reserverar sig mot beslutet till förmån får eget yrkande.

Magnus Olsson (SD) och Ander Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation.